

Česká obchodní inspekce

inspektorát Ústecký a Liberecký, pracoviště nám. Dr.E.Beneše 585/26, 46001 Liberec

Čj. ČOI/15838/13/2500/0008/RZ/BL

Dne 14.2.2013
Toto rozhodnutí nabylo právní
moci dne 6.3.2013 a stalo se
vykonatelným dne 6.4.2013
Inspektorát ČOI v Liberci

Rozhodnutí

Ředitel České obchodní inspekce, inspektorátu Ústeckého a Libereckého, se sídlem v Ústí nad Labem, **rozhodl** na základě ust. § 10 odst. 4 písm. a) zákona č. 311/2006 Sb., o pohonných hmotách (**dále jen zákon o PHM**), v řízení zahájeném podle ustanovení § 150 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, v platném znění (**dále jen SŘ**),

takto:

Kontrolovaná společnost: **PAP OIL čerpací stanice s.r.o., sídlem Drnovská 1042/28, 160 00 Praha 6 – Ruzyně, IČ: 274 37 345**, porušila ust. § 3 odst. 1 zákona o PHM tím, že v době kontroly

- 1) dne 14.11.2012, ve své provozovně: Čerpací stanice PHM PAP OIL, Želivského ul., Jablonec nad Nisou, prodávala **naftu motorovou**, která nespĺňovala požadavek na její jakost a složení podle § 3 odst. 1 písm. b), příloha č. 2 vyhlášky MPO č. 133/2010 Sb., o požadavcích na pohonné hmoty, o způsobu sledování a monitorování složení a jakosti pohonných hmot a o jejich evidenci (**dále jen vyhláška o PHM**), když neodpovídala ČSN EN 590-BS a bod vzplanutí P.M. byl zjištěn **při 40,0°C**, oproti stanoveným min. 53,0°C (při zahrnutí nejistoty měření dle ČSN EN ISO 4259).
- 2) dne 10.12.2012, ve své provozovně: Čerpací stanice PHM PAP OIL, Novoborská, Chrastava, prodávala **Směsnou naftu motorovou-Bio**, která nespĺňovala požadavek na její jakost a složení podle § 3 odst. 1 písm. b), příloha č. 2 vyhlášky MPO č. 133/2010 Sb., o požadavcích na pohonné hmoty, o způsobu sledování a monitorování složení a jakosti pohonných hmot a o jejich evidenci (**dále jen vyhláška o PHM**), když neodpovídala ČSN EN 656508-BS a bod vzplanutí P.M. byl zjištěn **při 49,0°C**, oproti stanoveným min. 53,0°C (při zahrnutí nejistoty měření dle ČSN EN ISO 4259).

Tím se kontrolovaná společnost dopustila správního deliktu podle ust. § 9 odst. 1 písm. b) zákona o PHM, a proto se jí

ukládá:

- I. Podle ust. § 9 odst. 10 písm. b) zákona o PHM **pokuta ve výši 150.000,-- Kč** (slovy: stopadesát tisíc korun českých).
- II. Podle ust. § 79 odst. 5 SŘ povinnost nahradit náklady řízení **paušální částkou ve výši 1.000,-- Kč** (slovy: jedentisíc korun českých).

Lhůta k zaplacení uložené pokuty a nákladů řízení je 30 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí. Úhrada pokuty se provádí na účet České obchodní inspekce u ČNB Praha 1, č. ú. 3754-829011/0710, **VS 1100082513**, KS 1148 (převodní příkaz), 1149 (poštovní poukázka). Úhrada nákladů řízení se provádí na účet České obchodní inspekce u ČNB Praha 1, číslo účtu 19-829011/0710, **VS 1100082513**, KS 0378 (převodní příkaz), 0379 (poštovní poukázka).

Odůvodnění

Dne **14.11.2012** inspektoři České obchodní inspekce odebrali u čerpací stanice PHM PAP OIL v Jablonci nad Nisou, ul. Želivského, vzorky nafty motorové a benzínu Super BA 95.

Laboratorní zkouškou, provedenou zkušební laboratoří SGS Czech Republic, s.r.o., Divize paliv a maziv, č. 1152.1, U Trati 42, Praha 10, (Zkušební protokol č. 37491 ze dne 21.11.2012 a Inspekční zpráva č. 3862/2012 ze dne 22.11.2012) bylo zjištěno, že vzorek č. 213/25/12 paliva **nafta motorová** nespĺňoval požadavek ČSN EN 590-BS v bodu vzplanutí P.M., neboť ten byl zjištěn při **40,0°C**, oproti stanoveným min. **53,0°C** (při zahrnutí nejistoty měření).

Podle hodnocení zkušební laboratoře nižší bod vzplanutí indikuje kontaminaci benzinem v důsledku provozní chyby, kdy možné riziko poškození palivového systému vzniká při teplotě pod 30°C. Tím kontrolovaná společnost porušila ust. § 3 odst. 1 zákona o PHM.

O provedení kontroly a výsledcích posouzení jakosti vzorků PHM byla kontrolovaná společnost informována dopisem doručeným prostřednictvím datové schránky dne 29.11.2012, se kterým obdržela fotokopii kontrolního protokolu, včetně Zkušebních protokolů, Inspekčních zpráv a dodatku ke kontrolnímu protokolu ze dne 15.11.2012. Proti kontrolnímu protokolu ani výsledkům zkoušek kontrolovaná společnost nepodala ve stanovené lhůtě písemné námitky a k zjištěnému nedostatku se nevyjádřila.

Dne 10.12.2012 inspektoři České obchodní inspekce odebrali u čerpací stanice PHM PAP OIL, Novoborská, Chrastava, vzorky nafty motorové, benzínu Super BA 95 a směsné motorové nafty SMN30 (FAME) 30 %.

Laboratorní zkouškou, provedenou zkušební laboratoří SGS Czech Republic, s.r.o., Divize paliv a maziv, č. 1152.1, U Trati 42, Praha 10, (Zkušební protokol č. 38913 ze dne 17.12.2012 a Inspekční zpráva č. 4267/2012 ze dne 18.12.2012) bylo zjištěno, že vzorek č. 248/25/12 paliva **směsná motorová nafta Bio** nesplňoval požadavek ČSN EN 656508-BS v bodu vzplanutí P.M., neboť ten byl zjištěn při **49,0°C**, oproti stanoveným **min. 53,0°C** (při zahrnutí nejistoty měření).

O provedení kontroly a výsledcích posouzení jakosti vzorků PHM byla kontrolovaná společnost informována dopisem doručeným prostřednictvím datové schránky dne 2.1.2013, se kterým obdržela fotokopii kontrolního protokolu, včetně Zkušebních protokolů, Inspekčních zpráv. Proti kontrolnímu protokolu ani výsledkům zkoušek kontrolovaná společnost nepodala ve stanovené lhůtě písemné námitky a k zjištěnému nedostatku se nevyjádřila.

Správní orgán po posouzení kontrolou zjištěných skutečností dospěl k závěru, že kontrolovaná společnost dne 14.11.2012 a 10.12.2012 prodávala pohonné hmoty, které nesplňovaly požadavek na jejich jakost. Tím porušila povinnost vyplývající z ust. § 3 odst. 1 zákona o PHM a dopustila se správního deliktu podle ust. § 9 odst. 1 písm. b) zákona o PHM.

Podle § 3 odst. 1 zákona o PHM *pohonné hmoty lze prodávat nebo vydávat, pouze pokud splňují požadavky na jejich jakost a složení stanovené prováděcím právním předpisem, zvláštními právními předpisy a českými technickými normami.*

Prováděcím předpisem je vyhláška o PHM, která v § 3 odst. 1 písm. b) stanovuje, že *požadovaná jakost je splněna, odpovídá-li b) motorová nafta ČSN EN 590 a splňuje ukazatele jakosti stanovené v příloze č. 2 k této vyhlášce, resp. d) směsná motorová nafta ČSN 65 6508.*

V příloze č. 2, Ukazatel jakosti, bod 10, i v ČSN 65 6508 je stanoveno, že *bod vzplanutí musí být min. nad 55°C (min. 53,0°C při zahrnutí nejistoty měření).*

Protože správní orgán považoval skutková zjištění za dostatečná a proti obsahu protokolů a výsledkům zkoušek nebyly pochybnosti ani z jiného důvodu, v souladu s ust. § 150 odst. 1 a 2 SŘ vydal dne 10.1.2013 příkaz, kterým byla kontrolované společnosti uložena pokuta ve výši 150.000,-- Kč a povinnost nahradit náklady správního řízení ve výši 1.000,-- Kč. Příkaz byl doručen datovou schránkou dne 15.1.2012.

Proti příkazu podali jednatelé kontrolované společnosti Igor Adamec a Ileana-Sorina Baltatu včas písemný odpor, kterým se příkaz zrušil, ale správní řízení pokračovalo. V dopisu ze dne 16.1.2013 jednatelé uváděli, že bezprostředně po sdělení výsledků testů provedli v obou čerpacích stanicích zastavení prodeje motorové nafty a znovu provedli rozbor paliva u akreditované laboratoře SGS, které potvrdily výsledky rozborů ČOI. Následně byl veškerý produkt z čerpacích stanic odčerpán a dovezen nový. Jednatelé se shodovali s názorem ČOI, že pravděpodobně došlo ke kontaminaci nafty benzinem v důsledku provozní nekázně, při rozvozu paliv dopravcem a jejich stáčení do nádrže čerpací stanice. Veškeré technologie jsou pravidelně v rámci technologické prohlídky důkladně kontrolovány akreditovanými servisními organizacemi. Jednatelé vyjádřili názor, že jako právnická osoba za správní delikt neodpovídá, protože prokázala, že vynaložila veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení povinnosti zabránila. Žádali z těchto důvodů o zrušení uložené sankce nebo její případné snížení.

Ve Sdělení o možnosti vyjádřit se k podkladům před vydáním rozhodnutí ve věci, doručeném kontrolované společnosti prostřednictvím datové schránky dne 30.1.2013, byla kontrolovaná společnost jako účastník řízení v souladu s ust. § 36 odst. 3 SŘ vyrozuměna o možnosti vyjádřit se k podkladům před vydáním rozhodnutí ve lhůtě 10 dnů ode dne seznámení s dopisem s tím, že správní orgán považuje shromážděné důkazy za dostatečné pro vydání rozhodnutí.

Dále správní orgán k námitkám a argumentům uvedeným v odporu ve Sdělení uváděl: *Z uvedených argumentů nelze dovodit závěr, že by kontrolovaná společnost PAP OIL čerpací stanice s.r.o., vynaložila veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení povinnosti zabránila. Např. ze strany kontrolované společnosti bylo možné provádět průběžné odběry a testování dodaných pohonných hmot, které mohly rozdíl odhalit.*

Úprava správních deliktů v zákoně o pohonných hmotách není založena na odpovědnosti za zavinění, ani na odpovědnosti za výsledek, nýbrž na objektivní odpovědnosti. Je zde připuštěna možnost se v určitých mimořádných případech své sankční odpovědnosti zprostit, přičemž správní orgán, je-li toto účastníkem řízení prokazováno, posuzuje, zda v projednávané věci takováto situace nastala.

Kontrolovaná společnost se k podkladům rozhodnutí ve stanovené lhůtě vyjádřila dopisem jednatele ze dne 5.2.2013, ve kterém uváděli:

Společnost PAP OIL čerpací stanice, s.r.o. nesouhlasí s kvalifikací závažnosti přestupku uvedenou v příkazu ČOI ze dne 10.1.2013, ve kterém kontrolní orgán hodnotil správní delikt především z pohledu velikosti nevyhovujícího ukazatele pohonných hmot jako **středně závažný**, přestože bod vzplanutí má převážně požárně bezpečnostní charakter, ale při odchylce vzniká riziko snížení viskozity motorové nafty a zhoršení její mazivosti.

K tomu jednatele uváděli, že už při minimální objemové kontaminaci motorové nafty automobilovým benzinem (řádově v rozsahu promile) dochází k prudkému poklesu ukazatele bodu vzplanutí k hranici 40°C. Přitom na zásadní zhoršení ukazatele viskozity motorové nafty by muselo dojít ke kontaminaci řádově v desítkách procent automobilového benzínu vůči objemu motorové nafty. Domnívali se, že vzhledem k výsledkům rozborů obou odebraných vzorků nemohlo dojít k riziku snížení viskozity motorové nafty a zhoršení její mazivosti. Žádali proto o přehodnocení závažnosti spáchaného správního deliktu.

Dále jednatele nesouhlasili se závěrem, že PaP Oil čerpací stanice, s.r.o. nevynaložila veškeré úsilí, které by bylo možno požadovat, aby porušení povinnosti zabránila. Např. tím, že by prováděla průběžné odběry a testování pohonných hmot, které mohly rozdíl odhalit. Společnost trvá na tom, že vynaložila veškeré úsilí, které bylo možné požadovat, aby zabezpečila kvalitu prodáváných pohonných látek na jednotlivých čerpacích stanicích.

V reálných podmínkách společnost zabezpečila zásobování pohonných látek čerpacích stanic ze spolehlivého zdroje, tj. ze skladového systému ČEPRO, a.s., která je garantem kvality. Dále společnost zabezpečila distribuci pohonných látek renomovaným přepravcem. Zmiňovaný systém testování každého produktu po každé dodávce pohonných hmot na všech čerpacích stanicích společnosti jednatele považují za v praxi nemožný, neboť by byl ekonomický likvidační a z tohoto důvodu takto nepostupuje žádná společnost provozující čerpací stanice v Evropě, ani na světě.

Společnost PAP OIL se domnívá, že z uvedených argumentů je zřejmé, že vynaložila veškeré úsilí, které bylo možné požadovat, aby porušení povinnosti zabránila, a proto žádala kontrolní orgán o zrušení uložené sankce nebo její případné snížení.

K dopisu jednatele připojili kopii notářského zápisu ze dne 31.1.2013 o rozhodnutí valné hromady, kterým se mění obsah zakladatelské listiny obchodní společnosti PAP Oil čerpací stanice, s.r.o.

K vyjádření jednatele kontrolované společnosti správní orgán uvádí, že z uvedených argumentů nelze dovodit závěr, že by kontrolovaná společnost vynaložila veškeré úsilí, které bylo možné požadovat, aby porušení povinnosti zabránila. Ze strany kontrolované společnosti nebyly předloženy žádné písemnosti, které by uváděná tvrzení prokazovala.

Prodejem pohonných hmot neodpovídajících předepsané jakosti došlo k poškození blíže nezjištěného počtu spotřebitelů, kteří mají právo na kvalitní pohonné hmoty, a nejsou prakticky schopni se účinně bránit, neboť jakost zakoupených pohonných hmot nemají možnost zkontrolovat. Přitom následky používání nekvalitních pohonných hmot se mohou projevit až po delším časovém období a jejich závažnost roste s počtem spotřebitelů, kteří si nevyhovující pohonnou hmotu se sníženým bodem vzplanutí a tím i možnou sníženou mazivostí zakoupili.

Příčinu kontaminace posuzovaných pohonných hmot Česká obchodní inspekce nezjišťovala ani neprokazovala a vzhledem ke konstrukci odpovědnosti za správní delikt v tomto zákoně jako objektivní, to ani nebylo třeba. Jestliže se účastníku řízení jevila objektivní odpovědnost stanovená zákonem jako nepřiměřeně přísná, je v tomto případě postupováno zejména s ohledem na zájmy spotřebitelů, kteří skutečně nemají žádnou možnost zjistit kvalitu nakupovaných pohonných hmot a zabránit tak případným nepříznivým následkům.

Je jen na podnikateli (pokud si je zcela jist, že zjištěná nekvalita nemá svůj původ v porušení technologické kázně na čerpací stanici), jaká opatření přijme k tomu, aby zajistil dodávku pohonných hmot odpovídající kvality.

Podaný odpor a argumenty vznesené ve vyjádření k podkladům rozhodnutí neobsahovaly dle názoru správního orgánu takové skutečnosti, které by mohly vést k přehodnocení uložené pokuty. Správní orgán považuje uloženou pokutu vzhledem ke skutkovému stavu a všem okolnostem za adekvátní a rozhodl pokutu ponechat v původní výši.

Správní orgán po posouzení výsledku hodnocení odebraných vzorků pohonných hmot dospěl znovu k závěru, že kontrolovaná společnost dne 14.11.2012 u čerpací stanice v Jablonci nad Nisou a dne 10.12.2012 u čerpací stanice v Chrastavě prodávala pohonné hmoty, které nesplňovaly požadavek na jejich jakost a složení. Tím porušila povinnost vyplývající z ust. § 3 odst. 1 zákona o PHM a dopustila se správního deliktu podle ust. § 9 odst. 1 písm. b) zákona o PHM.

Podle ust. § 9 odst. 1 písm. b) zákona o PHM právnická nebo podnikající fyzická osoba se dopustí správního deliktu tím, že prodá nebo vydá pohonnou hmotu, která nesplňuje požadavky na pohonné hmoty podle § 3 odst. 1.

Podle ust. § 9 odst. 10 písm. b) zákona o PHM se právnické osobě uloží **pokuta do 5 000 000 Kč**, jde-li o správní delikt podle odstavce 1 písm. b).

Podle ust. § 10 odst. 1 zákona o PHM právnická osoba za správní delikt neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložila veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení povinnosti zabránila.

Podle ust. § 10 odst. 2 zákona o PHM při určení výměry pokuty právnické osobě se **přihlédne k závažnosti správního deliktu, zejména ke způsobu jeho spáchání a jeho následkům.**

Správní orgán hodnotil správní delikt především z pohledu velikostí odchylek nevyhovujícího ukazatele pohonných hmot jako **středně závažný**, přestože bod vzplanutí má převážně požárně bezpečnostní charakter, ale při větší odchylce vzniká riziko snížení viskozity motorové nafty a tím zhoršení její mazivosti.

Používání nekvalitních pohonných hmot se může projevit až po delším časovém období a jejich závažnost roste s počtem spotřebitelů, kteří si nevyhovující pohonnou hmotu se sníženým bodem vzplanutí zakoupili. Závažnost správního deliktu rovněž zvyšovala skutečnost, že neplnění bodu vzplanutí bylo zjištěno během jednoho měsíce u dvou různých čerpacích stanic, které provozovala kontrolovaná společnost.

Správní orgán **přihlížel k způsobu spáchání správního deliktu**, který nasvědčoval tomu, že pravděpodobně došlo ke kontaminaci nafty benzinem v důsledku provozní nekázně, obvykle při rozvozu paliv a jejich skladování. Nedovolená manipulace s posuzovaným palivem správnímu orgánu nebyla známa. Pokud pohonná hmota nesplňovala požadavky podle § 3 odst. 1 zákona o PHM, je objektivně odpovědný ten, kdo pohonné hmoty prodává nebo vydává.

Rozhodla-li se kontrolovaná společnost podnikat v oblasti prodeje pohonných hmot, bylo na ní, aby spolupracovala pouze s prověřenými dodavateli a jimi dodávané pohonné hmoty pravidelně podrobovala zkouškám jakosti za účelem předejití prodeje nevyhovujících pohonných hmot spotřebiteli.

Kontrolovaná společnost však žádným způsobem neprokázala, že by vynaložila veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušování povinnosti zabránila. Ze strany kontrolované společnosti nebyly doloženy žádné písemnosti, které by uváděná tvrzení dokládala.

Za polehčující okolnost správní orgán považoval tu skutečnost, že se jednalo o první zjištěné porušení takové povinnosti v kontrolovaných provozovnách, což svědčilo ve prospěch kontrolované společnosti a pro uložení nižší pokuty.

Správní orgán rovněž **přihlížel k následkům správního deliktu**, který poškozoval práva blíže nezjištěného počtu spotřebitelů na prodej výrobku odpovídající stanovené jakosti. Zjištěné odchylky nebyly způsobily bezprostředně poškodit palivové systémy motorů, neboť taková možnost by nastala až v případě bodu vzplanutí při teplotě pod 30°C. Určité riziko neočekávaného vzplanutí hrozilo při manipulaci s naftou při vyšší okolní teplotě a negativní následek používání nekvalitních pohonných hmot se mohl projevit v mechanickém poškození dílů palivové soustavy.

Za polehčující okolnost pak správní orgán považoval to, že ze strany spotřebitelů nebyly podány žádné podněty, které by nasvědčovaly poškození konkrétního spotřebitele.

Při určení výše pokuty správní orgán dbal, aby přijaté řešení bylo v souladu s veřejným zájmem a aby odpovídalo okolnostem daného případu, jakož i na to, aby při rozhodování skutkově shodných nebo podobných případů nevznikaly nedůvodné rozdíly.

Sankce za správní delikty by sebou měly nést i přiměřeně citelný zásah do majetkové sféry účastníka, aby byl veden k důslednějšímu dodržování všech zákonných norem, kterými je při svém podnikání vázán.

Správní orgán kontrolované společnosti uložil pokutu při dolní hranici zákonem stanovené sazby, ale ve výši, která je podle názoru správního orgánu v souladu se zásadou přiměřenosti uplatňované ve správním řízení a dostatečně bude plnit svou preventivní i represivní úlohu.

Správní orgán konstatuje, že společnost není ke dni vydání rozhodnutí vedena v insolventním rejstříku na adrese <http://isir.justice.cz>

Protože kontrolovaná společnost vyvolala řízení porušením své právní povinnosti, je podle ust. § 79 odst. 5 SŘ povinna nahradit náklady řízení paušální částkou, která, podle ust. § 6 odst. 1 vyhlášky č. 520/2005 Sb., *o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, činí 1.000,-- Kč.*

Poučení

Proti tomuto rozhodnutí se lze do 15 dnů ode dne jeho doručení odvolat k ústřednímu řediteli České obchodní inspekce v Praze prostřednictvím podepsaného ředitele inspektorátu Ústeckého a Libereckého se sídlem v Liberci. Nebude-li podáno odvolání v uvedené lhůtě 15 dnů a nebude-li peněžitá pokuta a náklady řízení zaplacený do 30 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí, budou vymáhány.

Ing. Marek Novák
ředitel České obchodní inspekce
inspektorát Ústecký a Liberec
se sídlem v Ústí nad Labem

